

ПРОЕКТЕН ФИШ ЗА ИНВЕСТИЦИОННА МЯРКА

Община	Сливен
Лице за контакт – име, длъжност, имейл и телефон	Захарина Гомилева, ст. експерт, отдел Екология, zaharinant@abv.bg, тел: 0886805258

1. Название на инвестиционната мярка

Трансформиране на пешеходна улица в зелен коридор между два градски парка в жилищен район на града

2. Резюме - Общо кратко описание на мярката

Основната заплаха за територията на град Сливен, към която се насочва усилието за адаптация към климатичните промени, е затоплянето в градска среда - ефект на топлинния остров. Целта на мярката е да се намали негативният ефект на тази заплаха върху хора, инфраструктура и градска среда чрез специфични мерки за адаптация. Създаването на синьо-зелена инфраструктура, чрез засенчване и охлаждане на обществено пространство предвижда комплекс от действия, които да направят мястото предпочитан пешеходен маршрут, свързващ централна градска част с няколко квартала, преминавайки през два големи парка.

3. Обект и място

Обектът на интервенция е улица с дължина 280 м., която е естествена връзка между два големи парка - „Градска градина“ и парк „Юнак“, представляваща необлагородено открито пространство. Местонахождението е на ул. „Никола Фурнаджиев“, кв. „Руски“, гр. Сливен. Тя е част от пешеходен маршрут свързващ Централна градска част с няколко квартала: „Руски“, „Ново село-юг“, „Българка“, Сини камъни“ и „Дружба“.

При избора на място на интервенцията е взето под внимание връзката му с увеличаване на температурите в градска среда – ефект на топлинния остров. Мястото има всички характеристики: запечатана площ, открито пространство без растителност, високи температури през летния период.

Друго подобно място в града е необлагородено пространство на ул. “Радой Ралин“ до кръговото кръстовище, на бул. “Цар Симеон“ до площадка за скейтборд.

4. Дейности

Мярката представлява синьозелено решение за благоустройство и озеленяване. Технология - засенчване с растителност и охлаждане на обществено пространство.

Предвиждат се следните дейности:

- Отпечатване на почва – премахване на плочки с цел увеличаване зелената площ и попивност на почвата;
- Засенчване чрез засаждане на специализирана неинвазивна растителност устойчива на климатични промени в градска среда – подходящи дървесни видове с просторна корона и увивни растения, разположени върху подходяща инфраструктура (перголи от подходящ материал);
- Затревяване на определените пространства, включително засаждане на декоративни растения;
- Обособяване на кътове за отдих, покрити с увивна и катерлива растителност;

- Изграждане на поливна система, свързана с бъдещ водопровод от сондаж в парк Юнак (до тогава ще се ползва вода от ВиК);
- Монтиране на електронно табло, отчитащо температурата на въздуха и часovo време;
- Монтиране на чешми за ползване от хора и животни;
- Изграждане на воден елемент – фонтанка.
- Подмяна на бетонова настилка, с градинска пътека при максимално редуциране и намаляване на площта на бетона. Поставяне на нови плочки.

Предвижда се за поддържане на засадената растителност ежегодно да бъдат залагани средства в плановете и бюджетите на община Сливен.

5. Заплаха, към която се прави адаптация

Заплахата към която е насочена мярката, е затоплянето в градска среда - ефект на топлинния остров. Пешеходната зона се намира в квартал с ниско строителство, минаваща през необлагородена територия, без растителност. При проследяване на динамиката на средно месечните температури в гр. Сливен през месеците юни, юли, август и септември за последните 10 години, обхващащи периода от 2012г. до 2021г. се наблюдава постепенно повишаване на температурите до 2018г., след което през 2019, 2020 и 2021г. се наблюдава рязко повишение. За 2019, 2020 и 2021г. температурите надвишават базовата граница от 30 °C за повече от три дни (топлинни вълни според Министерство на здравеопазването), като през месец август 2020 г. броят им достигат до 28 дни от общо 31 календарни дни. Най- висока температура е отчетена на 29.08.2021 г. - 38,6 °C.

Летните жеги в града могат да се окажат изтощителни за човешкия организъм. Най-застрашени от слънчев удар са възрастните над 60 години и децата, както хората със сърдечносъдови заболявания и хората със затлъстяване. Към 31.12.2021г. общата им численост е 52 167 бр., което дава относително голям дял на рисковата група.

6. Използван опит от Норвегия и/ или от доклада за добри практики:

Посещението на място в Норвегия: Запознаване със синьо-зелената инфраструктура в град Берген: посещението на дъждовните градини в Бриген и интензивния зелен покрив в Бара Айндом в процес на изграждане.

Доклад за международен опит и най-добри практики за адаптация към изменението на климата, които са подходящи за българските градове: пример Гастейс-Авеню в Испания и Търнава в Словакия.

7. Иновация:

Иновацията е в комбинацията от дейности, която по същество представлява ново синьо-зелено решение - приложени в неголяма територия (в случая осигуряваща непрекъснатост на много по-голяма зелена площ), която включва дейности за озеленяване и охлаждане с вода и превръщане на открито необлагородено пространство в зелен пешеходен коридор между два парка и няколко гъсто населени квартали. Технология на изпълнението на мярката-отпечатване на почва и засенчване с неинвазивни видове растителност, охлаждане с вода, монтиране на информационно табло, показващо температура и часovo време и наличие на достъпна питейна вода за хора и животни.

8. Индикативен бюджет на проектната идея:

Изготвяне на идеен проект - чл. 20, ал.4, т. 3 от ЗОП директно възлагане. Сума: **10 000лв.**
Строителен надзор – чл.20,ал. 3, т. 1, б. „б“ от ЗОП - открита процедура, чл. 20, ал. 2, т. 2 от ЗОП – публично състезание, чл. 20, ал. 3 т.3 от ЗОП – събиране на оферти с обява, чл. 20, ал. 4, т. 3 от ЗОП – директно възлагане в зависимост от момента на възлагане на поръчката; Сума: **6 500 лв.**
Изпълнение на инженеринг - чл. 20, ал. 2, т. 1 от ЗОП публично състезание; Сума: **377 638, 33лв.**

Сумите са формирани съгласно договори на Община Сливен за изпълнение на сходни дейности.

9. Проектна готовност:

Няма налична проектна готовност. На този етап са проведени консултации със заместник-кмет „УТС“, експертите от дирекция „Общинска инфраструктура“, ландшафтния архитект и главния архитект на община Сливен относно приложимостта на проектната идея на територията на централна градска част, към обекта на интервенция.

10. Начин на възлагане:

За изпълнението с инженеринг - процедура по ЗОП (чл. 20, ал. 2, т. 1) - Публично състезание

11. Съответствие с общинските политики – планове, стратегии:

Съответствие с Плана за интегрирано развитие на град Сливен по Приоритет 3: Балансирано, устойчиво и интелигентно развитие на градската среда и екологичната инфраструктура. Съответствие с целите на Програма за опазване на околната среда 2021 - 2028г., относно опазването и възстановяването на основните компоненти на околната среда, в която се определят конкретните мерки и подходи за устойчивото развитие на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата на Общината.

12. Синергичен ефект и връзка с други изпълнени или планирани проекти в градския район:

Няма изпълнени подобни проекти.

13. Резултати от консултативната среща

Дата и място на срещата: 29.06.2022год. от 15:00 часа зала „Май“ на Община Сливен
Участници - 41: Камен Костов – Заместник-кмет, главен архитект, ръководители на отдели и експерти в общинска администрация, представители на Професионална гимназия по строителство и архитектура, експертният екип на проекта от общината, екипът на НДЕФ.

Всичко участници бяха много активни. Изразени бяха следните мнения:

Коментар на гл. архитект на Община Сливен: Темата е важна и актуална. Промяната на климата засяга и нас. Наистина озеленяването в градовете е малко. Има много асфалт, бетон, сгради. Хората трябва да са наясно, че има проблем. Необходими са законодателни инициативи. Идеята е подходящо решение като начало.

Коментар ландшафтен архитект Емилия Кючукова: Очакваните резултати: Идеята е много добра. Действително избраното място е много подходящо и ще осъществи зелена връзка между два големи парка. Добре е да я продължим на други места в града. Също така на мястото на премахнатите незаконни гаражи да се направят градинки.

Коментар гл. архитект: Само градинки не е решение. Остава проблемът с паркиране на автомобилите. По вероятно е да се оформят паркоместа със засенчване.

Коментар ландшафтен архитект Емилия Кючукова: Необходимо е изграждане на поливни системи. Трябва да се избягва конфликт между дърветата и подземните комуникации. След извършване на ремонтните дейности да се предвиди и мониторинг.

Коментар инж. Милко Харалампиев- дирекция „Общинска инфраструктура“: Засаждането с дървета трябва да е съгласувано с подземните комуникации. В зависимост от видовете растителност да се предвиди кастрене на повърхностните корени, тъй-като повдигат тротоарните настилки. Много тежки процедури има за изграждането на сондажни кладенци.

Разрешенията от Басейнова дирекция идват след две години. Сондажите в близост до реките са по-подходящи, но има проблеми през летните месеци, когато намалява водата.

Коментар относно: всичко за публичната собственост, озеленяване на покриви, светли цветове на покриви.

Коментар : Новозасадената растителност ще се съобрази с подземните комуникации .

Коментар: Зам-директор ПГСА Христо Котов: Темата за опазване на околната среда и климатичните промени следва да се разглежда в училище. Да се започне от училището ,чрез занимания по интереси.

Коментар: При осъществяване на интервенцията: ще останат ли тротоари, ще минават ли коли. Предложение за ел.мобилност и зарядна инфраструктура с паркоместа. Озеленени паркинги. Как е решен въпросът с поливането?

Коментар: инж. Бакърджиев разясни каква е ситуацията в момента на избраното място за интервенция и какви дейности ще се изпълнят по проект.

Коментар: инж. Кънева отдел „СУК“ : Изготвена е програмата за намаляване на заплахите от бедствия. Превенцията е важна.Топлинният остров е не само в града, а и в другите населени места. В община Сливен има 24 свлачища – обследвани от Геозащита. Извършват се укрепвания. Трябва да се установят местата на уличните наводнения и да се подменят дървесните видове.

Обобщение: Предложенията и коментарите са записани на флип-чарт и ще бъдат взети под внимание при изпълнението на иновативната интервенция.

14. Нещо друго, специфично за тази мярка:

Допълнителни ползи: Ефект за смекчаване на въздействието върху климатичните промени (митигация);

Други екологични ползи: Увеличаване на зелените площи и биоразнообразието в градска среда;

Социални ползи – създаване на благоприятна среда за преминаващите през тази територия чрез включването ѝ практически в една просторна голяма зелена площ.

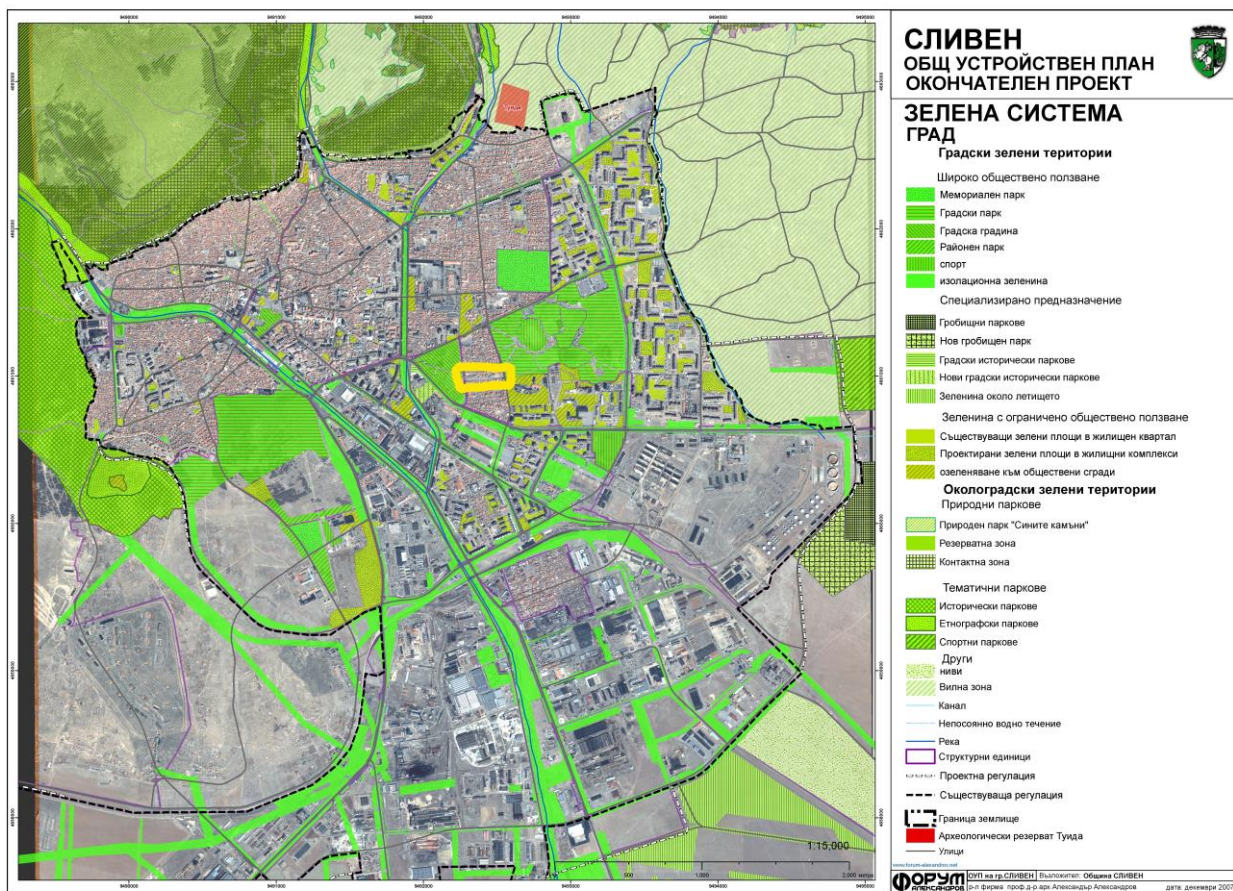
Предвижданите мерки за информиране на обществеността ще допринесат за устойчивостта на мерките и разширяване на дейностите в бъдеще.

Снимки на обекта на интервенция от Google Earth преди изпълнение на мярката.

Общ устройствен план на община Сливен с маркирано в жълт цвят място на иновативната интервенция.

